

Brüssel, 15. märts 2022
(OR. en)

7101/22

CCG 15

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	6500/22 ADD 1 CCG 7
Teema:	Nõukogu järelused ekspordikrediidi kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused ekspordikrediidi kohta, mille nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) kiitis heaks 15. märtsil 2022 toimunud 3855. istungil.

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

I. Sissejuhatus ja üldised seisukohad

1. TOONITAB, et riiklikult toetatav ekspordikrediit¹ on peamine vahend Euroopa Liidu (EL) ja selle liikmesriikide prioriteetsete poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. Sellised eesmärgid hõlmavad tugeva tööstusliku Euroopa ülesehitamist, tagades samal ajal ülemineku vähese kasvuhoonegaaside heitega majandusele. Täpsemalt on riiklikult toetatav ekspordikrediit äärmiselt oluline Euroopa ülemaailmse tööstusliku konkurentsivõime tagamiseks, kuna sellega toetatakse Euroopa ettevõtjaid konkureerimisel lepingutele ja projektidele väljaspool Euroopat, aidates seeläbi kõigis ELi liikmesriikides kaasa töökohtade loomisele ja majanduskasvule, sealhulgas seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega. Tagades ülemaailmselt võrdsed tingimused, aitab riiklikult toetatav ekspordikrediit edendada tööstuskoostööd ja kiirendada uute oluliste sektorite arengut ELis. Lisaks tagab see parema ülemaailmse ühendatuse. Riiklikult toetatav ekspordikrediit on samuti oluline selleks, et võimaldada ELi liikmesriikidel rahastada rohepööret ja toetada keskkonnakestlikke projekte;

---

¹ Fraas „riiklikult toetatav ekspordikrediit“ tähendab käesolevas tekstis ekspordikrediiti, mis on hõlmatud OECD kokkuleppega riiklikult toetatava ekspordikrediidi kohta.

2. RÕHUTAB, et riiklikult toetatavat ekspordikrediiti annavad ELi liikmesriigid ja ekspordikrediidi agentuurid, ja see on osutunud väga tähtsaks ELi ekspordi konkurentsivõime toetamisel. Riiklikult toetatavat ekspordikrediiti mõjutavad siiski maailmamajanduse kiired muutused ja pinged mitmepoolses raamistikus. Lisaks on ELi liikmesriikide pakutav riiklikult toetatav ekspordikrediit rangelt reguleeritud, eelkõige OECD kokkuleppega riiklikult toetatava ekspordikrediidi kohta (edaspidi „OECD kokkulepe“) ja määrusega (EL) nr 1233/2011. Arvestades ülemaailmsete väärtusahelate arengut ja OECDsse mittekuuluvate riikide pakutavat rahvusvahelist konkurentsi, ei ole neid distsipliine piisavalt ajakohastatud; MÄRGIB, et kuigi OECD kokkuleppe üle peetavatel läbirääkimistel on saavutatud üha enam edu, ei pea läbirääkimised siiski sammu tempoga, mida nõuab nii majandus- kui ka kliimakeskkonna muutumine;
3. MÄRGIB, et ELi ekspordikrediidi agentuurid teevad tihedat koostööd eraturuga ja püüavad teha rohkem koostööd ELis nii omavahel kui ka muude rahalise toetuse (investeeringud ja arengutoetus) andjatega kooskõlas nende vastavate eesmärkide ja volitustega;
4. TUNNISTAB riiklikult toetatava ekspordikrediidi rolli selle edendamisel ja toetamisel, et investeerimismudelite fookus liiguks kliimaneutraalsetele ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelistele projektidele; TULETAB MEELDE nõukogu 5. oktoobri 2021. aasta järeldusi kliimamuutustega seotud rahastamise kohta, milles nõukogu kutsub üles „ekspordikrediidi agentuure, kes ei ole seda veel teinud, [...] seadma ambitsioonikaid tähtaegu Pariisi kliimakokkuleppega vastavusse viimist käsitlevate strateegiate vastuvõtmiseks enne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärku ning kaasama kliimamuutustega seotud rahastamisse rohkem rahastajaid, sealhulgas erasektorist“; RÕHUTAB, et kui soovitakse, et riiklikult toetatav ekspordikrediit avaldaks mõju rohepöördele, siis tuleb eeskirju muuta võimalikult kiiresti;

5. PEAB TERVITATAVAKS asjaolu, et riiklikult toetatava ekspordikrediidi alane teadlikkus ELis suureneb järk-järgult ning et on tehtud edusamme uute väljakutsetega toimetulekul, sealhulgas panustades majanduslikesse meetmetesse koroonaviiruse pandeemia reageerimisel²;
6. TOETAB tegevuskava, mille eksperdirühm Export Finance Lab Think Tank³ sõnastas 2020. juulis valges raamatus, mis käsitleb avaliku sektori poolset ekspordi rahastamist ELis („White Paper on Public Export Finance in the EU“); NÕUSTUB kolme tegevussuunaga ja poliitikasoovitustega, mis käsitlevad edasist tegevust, nimelt järgmisega: kujundada välja terviklik ELi strateegia ekspordi, kaubanduse ja investeringute avaliku sektori poolseks rahastamiseks; võtta juhtroll ja teha avaliku sektori poolset ekspordi rahastamist käsitleva ülemaailmse eeskirjade kogumiga seoses koostööd peamiste ametliku rahastuse pakkujatega; töötada välja ekspordi rahastuse sihtotstarbelise kasutamise strateegia, et toetada kapitali kaasamist rohepöörde jaoks; VÄLJENDAB valmisolekut järgida neid kolme peamist eesmärki;
7. RÕHUTAB, et EL ja selle liikmesriigid peaksid seega olema riiklikult toetatava ekspordikrediidi kohandamisel esirinnas, et nende muutuvate väljakutsetega toime tulla;

II. Ekspordi rahastamisele suunatud ELi kliimapakt

8. TUNNISTAB riiklikult toetatava ekspordikrediidi rolli selle edendamisel ja toetamisel, et investeringute fookus liiguks kliimaneutraalsetele ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelistele projektidele; TUNNISTAB vajadust kohandada vastavalt ekspordikrediidipoliitikat, tehes jõupingutusi selleks, et hoida ülemaailmne temperatuuri tõus industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes alla 1,5 °C; RÕHUTAB, et sellise ekspordipoliitika kohandamise mõjul kombineeritaks meetmed fossiilkütustel põhineva energeetikasektori projektide toetamise järk-järguliseks lõpetamiseks kooskõlas punktidega 11 ja 12, stiimulid keskkonnakestlike projektide toetamise suurendamiseks ning suurem läbipaistvus edusammude jälgimiseks;

---

² Vt lisas 2021. aasta aruanne ELi ekspordi rahastamise süsteemi arengu kohta.

³ Export Finance Lab Think Tank (ExFi Lab) hõlmab Austria, Belgia, Itaalia, Madalmaade, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Soome, Taani, Euroopa Komisjoni ja ELi nõukogu eksperte.

9. PEAB TERVITATAVAKS kauaoodatud, 2021. aasta oktoobris saavutatud kokkulepet, mille kohaselt lõpetatakse OECD kokkuleppe kohane ekspordikrediiditoetuse andmine söeküttel töötavatele elektrijaamadele, kus ei kasutata kasvuhoonegaase oluliselt vähendavat tehnoloogiat;
10. TUNNUSTAB kliimamuutusi käsitlevaid uusimaid teaduslikke tõendeid, sealhulgas ÜRO valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) järeldusi ja Rahvusvahelise Energiaagentuuri aruannet „Net Zero by 2050“ („Nullheide aastaks 2050“), milles rõhutatakse selgelt vajadust piirata mitte ainult söe, vaid ka muude fossiilkütuste kasutamist;
11. KUTSUB komisjoni ÜLES algatama arutelu OECD kokkuleppe osalistega, et leppida kokku riiklikult toetatava ekspordikrediidi andmise lõpetamises fossiilkütustel põhineva energeetikasektori projektide puhul, mis hõlmaks lisaks söele ka nafta ja maagaasi kasutamise projekte, välja arvatud piiratud ja selgelt määratletud asjaoludel, mis on kooskõlas globaalse soojenemise 1,5 °C-ga piiramise eesmärgiga ning Pariisi kokkuleppe eesmärkidega;
12. sõltuvalt vastava arutelu tulemusest OECD tasandil KUULUTAB käesolevaga VÄLJA liikmesriikide kavatsuse määrata 2023. aasta lõpuks riiklikes poliitikadokumentides kindlaks oma teaduspõhised tähtajad riiklikult toetatava ekspordikrediidi andmise lõpetamiseks fossiilkütustel põhineva energeetikasektori projektide puhul,⁴ välja arvatud piiratud ja selgelt määratletud asjaoludel, mis on kooskõlas globaalse soojenemise 1,5 °C-ga piiramise eesmärgiga ning Pariisi kokkuleppe eesmärkidega;
13. KUTSUB ÜLES lisama OECD kokkuleppesse finantsmehhanismid keskkonnakestlike projektide stimuleerimiseks, näiteks väiksemad sissemaksed, pikemad tähtajad või konkreetne riskipõhine kindlustusmaksete kohandamine; ON SEISUKOHAL, et seni kohaldatav ELi taksonoomia on asjakohane võrdlusalus keskkonnakestlike projektide kindlakstegemiseks;

---

⁴ Nimelt söe, toornafta ja maagaasi uurimis-, tootmis-, transpordi-, ladustamis-, rafineerimis- ja jaotusprojektid ning ilma kasvuhoonegaase oluliselt vähendava tehnoloogiata elektritootmise projektid.

14. ANNAB MÄRKU liikmesriikide valmisolekust täiendada määruse (EL) nr 1233/2011 I lisa kohast komisjonile esitatavat iga-aastast aruandlust kliimaalase ülevaatega, mis käsitleb riiklikult toetatava ekspordikrediidiga seotud tegevust sektorite kaupa, lähtudes ühiselt kokkulepitud metoodikast, mis määratakse kindlaks 2023. aasta lõpuks;

III. Ülemaailmsed võrdsed tingimused ning OECD kokkuleppe ajakohastamine

15. TULETAB MEELDE, et OECD on foorum, mille kaudu säilitada ja arendada OECD kokkuleppes ning WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu raames sätestatud ekspordikrediidiga seotud finantsdistsipliine ning nende üle järelevalvet teostada. OECD kokkuleppes on sätestatud kõige soodsamad finantstingimused, mida osalised võivad riiklikult toetatava ekspordikrediidi andmisel pakkuda;
16. LEIAB, et OECD kokkulepet ohustab üha enam rahastus, mida pakuvad OECDsse mittekuuluvad riigid, kelle suhtes kokkulepe ei ole siduv; TUNNISTAB, et konkurents väljastpoolt OECD kokkulepet kasvab ja kujutab endast väljakutset mitte ainult ELile ja selle liikmesriikidele, vaid ka OECD-le laiemalt; PEAB KAHETSUSVÄÄRSEKS, et vaatamata palju aastaid kestnud läbirääkimistele ei ole rahvusvaheline ekspordikrediidi töörühm suutnud kokku leppida riiklikult toetatava ekspordikrediidi puhul rakendatavates laiemates ühistes finantsdistsipliinides ning et selliste distsipliinide põhielemente puudutavad läbirääkimised on peatatud kuni konsensuse saavutamiseni;
17. PEAB TERVITATAVAKS, et OECD kokkuleppe osalised on andnud selle kokkuleppe ajakohastamise edendamisele uue hoo; TULETAB MEELDE OECD kokkuleppe ajakohastamise ühist raamistikku, milles osalised leppisid kokku 2020. aasta oktoobris, ning TOETAB ajakohastamise prioriteetidega seoses toimuvat tööd;

18. RÕHUTAB, et EL soovib olla OECD kokkuleppe ajakohastamise protsessi eestvedaja, vältimaks olukorda, kus riiklikult toetatava ekspordikrediidi aegunud raamistik hakkab avaldama takistavat mõju; RÕHUTAB, et EL on huvitatud sellest, et ajakohastamine, mille üle osalised alustasid arutelu 2019. aastal, annaks peagi tegelikke tulemusi;
19. ANNAB MÄRKU, et kuni ajakohastamiseni on liikmesriigid valmis kasutama kõiki OECD kokkuleppe õigusraamistiku kohaselt nende käsutuses olevaid vahendeid oma konkurentsivõime suurendamiseks. Konkreetsemalt on liikmesriigid, jätkates aktiivset osalemist OECD kokkuleppe ajakohastamisel, valmis kasutama OECD kokkuleppe tingimuste kohandamise klauslit ja uurima sel eesmärgil võimalusi liikmesriikide ning OECD kokkuleppe osaliste vahelise koostöö edendamiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks seoses tingimuste kohandamisega mitteosaliste konkureerivate pakkumiste puhul;
20. VÄLJENDAB valmisolekut uurida juhul, kui osalised ei tee ajakohastamisel piisavaid edusamme, võimalusi, et keskenduda taas Euroopa strateegilistele ja tööstushuvidele ning sellele, kuidas iseseisvalt nende huvide eest seista;

IV. ELi ekspordikrediidi strateegia

21. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatist kaubanduspoliitika läbivaatamise kohta, milles komisjon võttis kohustuse „[uurida] võimalusi töötada välja ELi ekspordikrediidi strateegia“, sealhulgas luua ELi ekspordikrediidivõimalused ja koordineerida tõhusamalt ELi rahastamisvahendeid;
22. VÄLJENDAB toetust tõhustatud koordineerimise võimaluse ja ELi ekspordikrediidivõimaluste analüüsimisele täiendusena riiklikele ekspordikrediidivõimalustele, arenguabile ja investeeringutoetustele nii riigi kui ka ELi tasandil ning eelkõige täiendusena naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendile „Globaalne Euroopa“; MÄRGIB, et komisjoni töö seoses ELi rahastamisvahendite parema koordineerimisega edeneb, ning kutsub tungivalt üles tegutsema kiirelt selle eesmärgi saavutamise nimel;
23. PEAB TERVITATAVAKS ELi ekspordikrediidi strateegia teostatavusuuringut, mida tehakse Euroopa Komisjoni nimel; USUB, et kõnealune teostatavusuuring annab võimaluse põhjalikult hinnata ELi eksportijate vajadusi ja võimaliku ELi tasandi sekkumise väärtust; VÕTAB TEADMISEKS, et liikmesriigid ja asjaomased sidusrühmad kaasatakse hindamisetappi ja mis tahes poliitilise reageerimise kavandamisse;
24. RÕHUTAB, et mis tahes võimaliku ELi ekspordikrediidivõimaluse kavandamisel tuleb keskenduda turutõrgete ja institutsiooniliste lünkade kõrvaldamisele ning võimalikele väärtuslikele koostoimetele ametliku toetuse andmisel ELi kontekstis; KUTSUB komisjoni ÜLES tegema sellised tõrked ja lüngad kindlaks, uurides nii ekspordikrediidi kui ka arenguabiga seotud vahendeid;

25. JUHIB TÄHELEPANU riiklike ekspordikrediidi agentuuride erinevale riskivõtmisvõimele ja sellele, kuidas seda saaks parandada riskide jagamisega näiteks edasikindlustuse kaudu, ning kommertspankade riskide vähendamise võimalustele laenude andmisel teatavatele sektoritele või riikidele, mis mõjutavad kaubandust;
26. TULETAB MEELDE nõukogu 12. juuli 2021. aasta järeldusi ülemaailmselt ühendatud Euroopa kohta, milles rõhutati, et ELil tuleb järgida geostrateegilist ja ülemaailmselt lähenemisviisi; PEAB TERVITATAVAKS komisjoni 1. detsembri 2021. aasta teatist „Global Gateway“; JUHIB TÄHELEPANU riiklike ekspordikrediidi agentuuride kogemustele ja tähtsale rollile erakapitali ja sidusrühmade kaasamisel, mis on vajalik ELi strateegia „Global Gateway“ edukaks rakendamiseks.
-